

Mitä vesihuolto on?

Vesi on elinehto, joka mahdollistaa yhdyskuntiemme toiminnan!
Turvallinen hanavesi on terveyden perusta. Jätevesien puhdistuksella ehkäistään terveyshaittoja sekä suojellaan ympäristöä.

Mitä vesihuolto on?

- veden ottaminen pinta- tai pohjavesistä
- talousveden valmistus
- veden johtaminen vesijohtoverkostossa vedenkäyttäjille
- viemärointi eli jäteveden poisjohtaminen
- jäteveden puhdistus
- puhdistetun veden palauttaminen takaisin luontoon
- syntyneen puhdistamolietteen käsittely ja ravinteiden kierrätys

Hyvä huomata

- Vesihuollon eri osa-alueista voivat kunnassa vastata eri organisaatiot.
- Hulevesien viemärointi ei ole osa vesihuoltoa, mutta kunta voi vesihuoltolaitoksen kanssa sopia sen vesihuoltolaitoksen tehtäväksi.

Vesihuollon ominaispiirteet

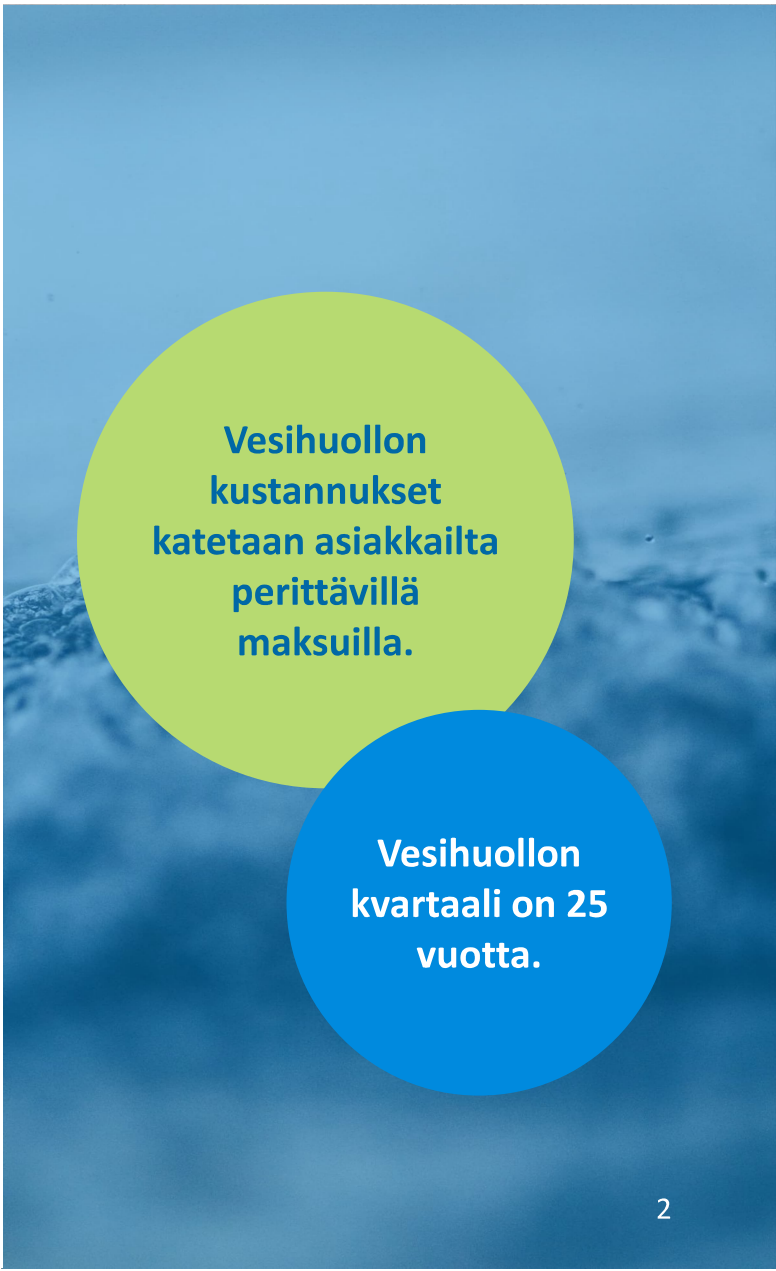
Vesihuolto on

- välttämättömyyspalvelu, jonka on toimittava 24/7,
- osa kriittistä infrastruktuuria ja huoltovarmuutta,
- luonnollinen alueellinen monopoli.

Vesihuollon kustannukset katetaan asiakkailta perittävillä maksuilla, ei verovaroilla.

Vesihuolto on investointivaltaista toimintaa, jossa

- kiinteiden kustannusten osuus on suuri,
- investoinnit ovat hyvin pitkäikäisiä ja usein kalliita,
- investointien toteutuminen kestää usein pitkään, koska lupaprosessit ovat hitaita ja projektit mittavia,
- vesi itsessään on halpaa, mutta infrastruktuurin rakentaminen ja 24/7/365 palvelun ylläpitäminen maksaa.

**Vesihuollon
kustannukset
katetaan asiakkailta
perittävillä
maksuilla.**

**Vesihuollon
kvartaali on 25
vuotta.**

Kunnan ja vesihuoltolaitoksen vastuut ja tehtävät

Kunnalla on omat tehtävänsä vesihuollossa ja vesihuoltolaitoksilla omansa. Kunta vastaa vesihuollon järjestämisestä ja kehittämisestä – vesihuoltolaitosten tehtävä on tuottaa vesihuoltopalveluja.

KUNTA

- vesihuollon järjestämisvastuu
- vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen hyväksyminen
- vastuu vesihuollon kehittämisestä koko kunnan alueelle
- kunnan omistaman vesihuoltolaitoksen omistajaohjaus
- kunnan alueella toimivien vesihuoltolaitoksien terveyden- ja ympäristönsuojelulakien ja vesihuoltolain mukainen valvonta
- osallistumisvelvoite alueelliseen vesihuollon yleissuunnitteluun
- kokonaisvastuu hulevesien hallinnasta
- laatii alueelleen vesihuoltosuunnitelman
- kunnan valmius- ja varautumissuunnittelu

VESIHUOLTOLAITOS

- huolehtii vesihuoltopalveluista kunnan hyväksymällä toiminta-alueellaan
- voi huolehtia sopimusperusteisesti palvelusta myös toiminta-alueen ulkopuolella
- osallistuu kunnan vesihuollon kehittämisen suunnitteluun, kunnan vesihuoltosuunnitelman laadintaan ja alueelliseen yleissuunnitteluun
- voi huolehtia myös hulevesien johtamisesta
- vastaa vesihuoltolaitoksen varautumissuunnittelusta
- laatii omaisuudenhallintasuunnitelman

Päätökset: toiminta-alue, vesihuoltolain edellyttämät suunnitelmat, päätös hulevesien viemäroinnistä, talousarvio, tilinpäätös, maksut

Omistajaohjauksella määrätään toiminnan suunta ja resurssit

- Kunta laitoksen omistajana
 - päättää vesihuoltolaitoksen organisaatiomuodon,
 - huolehtii laitoksen taloudellisista toimintaedellytyksistä ja rahoituksen turvaamisesta,
 - päättää lain salliman kohtuullisen tuoton laitokseen sijoittamalleen pääomalle,
 - asettaa vuosittain toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet,
 - päättää toiminta-alueen ja palveluiden laajuuden.

Omistajaohjaus

Hallinnollinen ohjaus

- Kunnan strategia
- Hallintosäännöt
- Hankintasäännöt
- Konserniohje
- Osakassopimus

Taloudellinen ohjaus

- Tuloutustavoitteet
- Tulosohjaus

Toiminnallinen ohjaus

- Toiminnallinen tavoite
- Toiminta-aluepäätös
- Alueidenkäytön suunnittelu
- Vesihuoltosuunnitelma
- Omaisuudenhallinnan politiikka

Miten omistaja
ohjaa
vesihuoltolaitosta?

Vesihuoltolaitoksen toiminta-alue

- Kunta päättää alueensa vesihuoltolaitoksille toiminta-alueen.
- Toiminta-alue velvoittaa
 - vesihuoltolaitoksen huolehtimaan vesihuollosta,
 - kiinteistöt lähtökohtaisesti liittymään vesihuoltolaitoksen verkostoon.
- Järjestämistarpeen arviointi - toiminta-aluetta määritettäessä kunta ottaa huomioon:
 - edellyttääkö **yhdyiskuntarakenne**, kuten taajama, keskitettyä vesihuoltoa
 - **terveyden- ja ympäristönsuojelun syyt** – kuitenkin esimerkiksi kaikkia pohjavesialueita ei tarvitse sisällyttää toiminta-alueeseen,
 - **kustannukset** - vesihuoltolaitoksen voitava huolehtia vesihuollosta taloudellisesti ja asianmukaisesti - toisaalta asiakkaan maksujen tulee olla kohtuulliset ja tasapuoliset,
 - toiminta-alueen ei tarvitse olla koko verkostoalueen laajuinen.
- Toiminta-alueen ulkopuolella asiakkuus perustuu vapaaehtoiseen sopimiseen.
- Joskus voi olla tarpeen supistaa olemassa olevia toiminta-alueita.

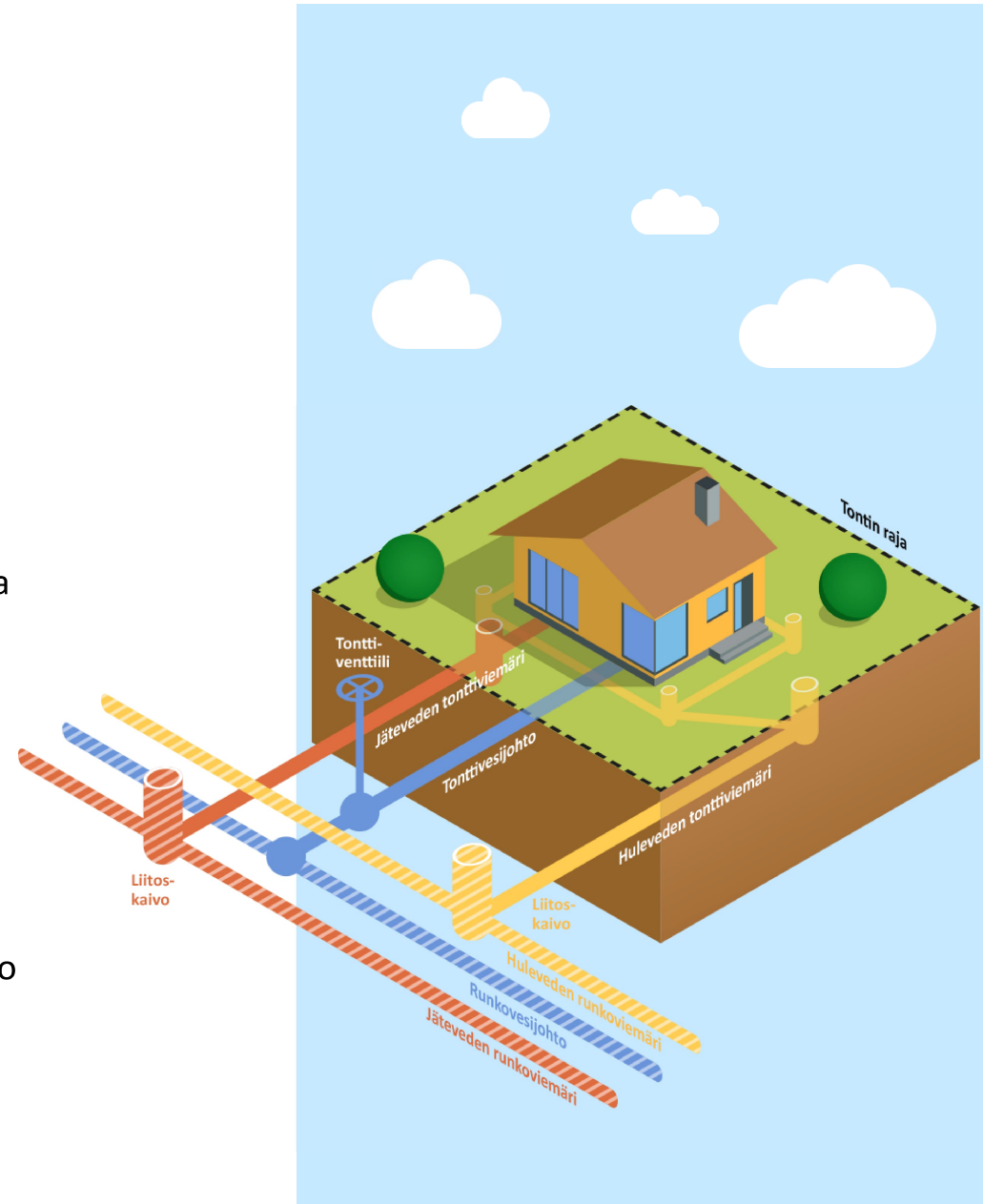
Päätökset: toiminta-alueesta päättäminen

Velvoittavalla toiminta-aluepäätöksellä on merkittävä vaikutus sekä vesihuoltolaitoksen talouteen että asiakkaille koituviin kuluihin.

Tietyn perustein kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi myöntää liittämisvelvollisuudesta vapautuksen.

Kiinteistön vastuu

- Kiinteistön vesihuollosta vastaa kiinteistön omistaja tai haltija.
 - vastuu omasta vesihuollosta liittymiskohdasta kodin vesikalusteisiin saakka
 - kiinteistön omistaja vastaa omista tonttijohdoistaan, myös niiden riittävästä kunnossapidosta
 - vesijohtojen ja vesimittarin jäätyksen estämiseksi kiinteistön vesijohdot on syytä eristää hyvin ja mittaritila on pidettävä lämpimänä.
 - mahdollisten viemäreiden tulvimisen estolaitteiden toimivuus on syytä tarkistaa ja varmistaa säännöllisesti.
- Kiinteistön kannattaa aina myös itse varautua vesihuollon hetkellisiin häiriöihin.
- 72 h kotivaraan kuuluvat vesiastiat sekä vettä.
- Vastuun raja kiinteistön ja vesihuoltolaitoksen välillä on joko vesihuoltolaitoksen runkoputken liitososassa tai tontin rajalla

Lainsäädäntö

Keskeinen lainsäädäntö

Vesihuoltolaki on keskeinen vesihuoltoa säätelevä laki.

Muu tärkeä lainsäädäntö:

- terveydensuojelulaki
- vesilaki
- ympäristönsuojelulaki
- rakentamislaki
- alueidenkäyttölaki
- laki vesien- ja merenhoidon järjestämisestä

**Vesihuoltolaki
uudistui 2026**

Muuta lainsäädäntöä

- kuntalaki, osakeyhtiölaki, osuuskuntalaki,
- kirjanpitolaki, perintälaki, verolait, kuluttajansuojalaki, kilpailulaki, hankintalait, hallintolaki, tietosuojalaki, julkisuuslaki
- kyberturvallisuuslaki
- laki yhteiskunnan kriittisen infrastruktuurin suojaamisesta ja häiriönsietokyvyn parantamisesta
- työturvallisuus, kemikaalilainsäädäntö, pelastuslaki
- jätelaki- ja asetus

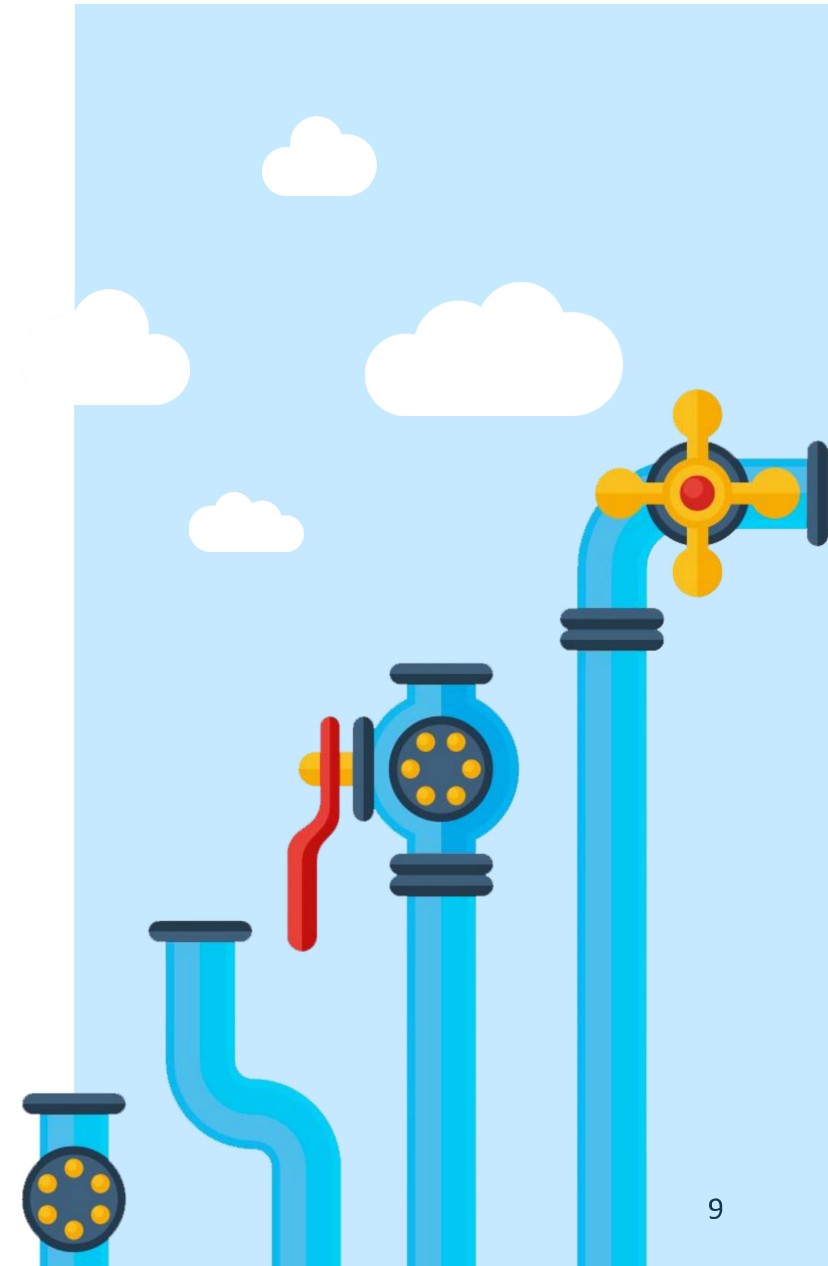
Vesihuolto kuuluu erityisalojen hankintalain piiriin eli hankintojen kynnysarvot ovat tavallista korkeammat.

Vesihuollon toimintaympäristö

Alueidenkäytön suunnittelu ja vesihuolto vaikuttavat toisiinsa

- Alueidenkäytön suunnittelun ja kaavoituksen yhteydessä
 - selvitetään vesihuoltopalveluiden järjestämiseen teknistaloudelliset edellytykset,
 - linjataan pohjavesialueiden maankäyttöä,
 - otetaan huomioon vesihuollon tilatarpeita,
 - ohjataan hulevesien muodostumista ja kulkeutumista kestäväällä tavalla.
- Vesihuollon rakentaminen asemakaava-alueen ulkopuolelle voi mahdollistaa rakentamista ja johtaa kaavoitustarpeeseen.
- Tiivistynyt yhdyskuntarakenne voi laukaista veloitteen vesihuollon toteuttamiseen.
- Alueidenkäytön suunnittelun ja vesihuollon välistä yhteistyötä ja keskinäistä tiedonvaihtoa ja koordinointia tarvitaan.

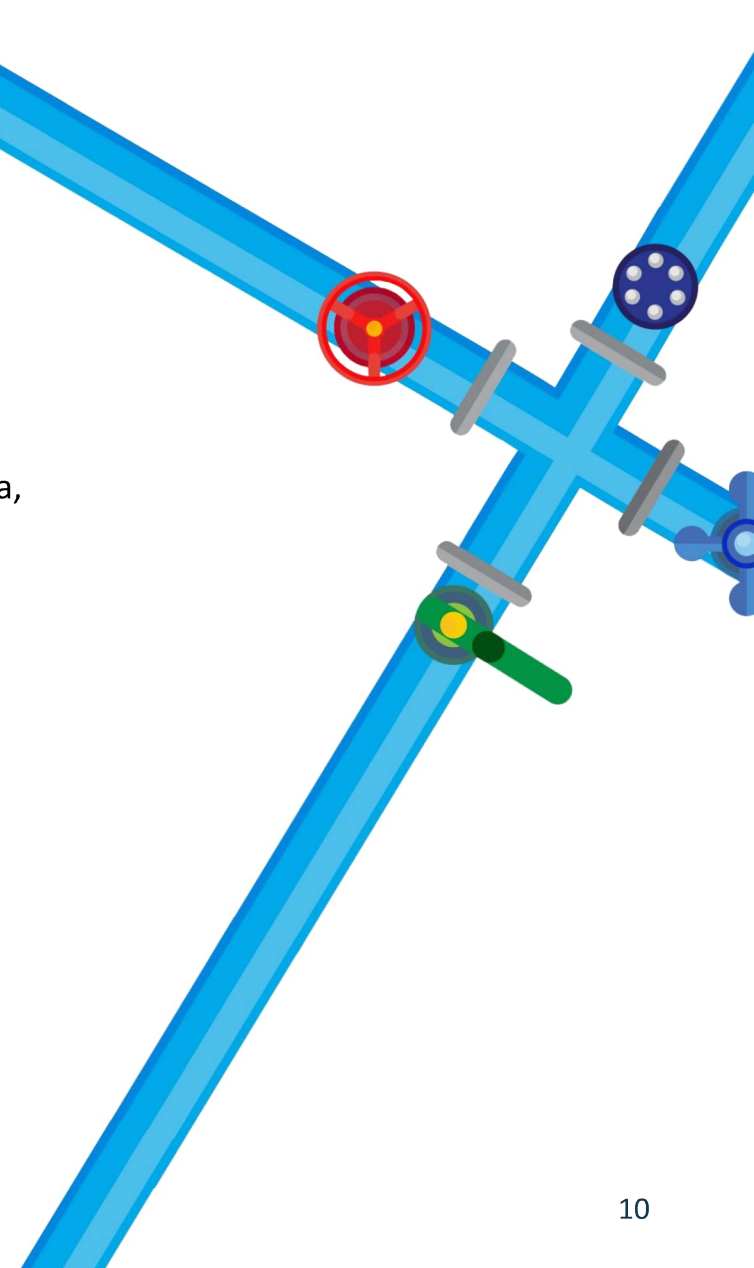

Vesihuoltolaitosten talouden ominaispiirteitä

- Vesihuollon palvelut rahoitetaan **asiaksmaksuilla**, ei verotuloilla
- Vesihuolto on **investointivaltaista** toimintaa.
- Suurin osa kustannuksista syntyy **kiinteistä menoista**, kuten verkostoista ja laitoksista, eikä niinkään muuttuvista kustannuksista
- Vesihuollossa kulutuksen muutokset eivät siis merkittävästi vaikuta kustannuksiin.
- **Tasearvo vs. todellinen investointitarve**
 - Investointien käyttöikä on tyypillisesti **50–100 vuotta**.
 - Kirjanpidon mukaiset poistot perustuvat tasearvoihin, **eivätkä vastaa infran uushankintahintaa**. Tämä voi johtaa tilanteeseen, jossa tuloslaskelma näyttää ylijäämää, mutta käytettävissä olevat tulot eivät kuitenkaan riitä kattamaan investointeja ja käyttökuluja.

Liittyy päätöksiin: talousarvio, investointiohjelma, maksut

Maksut asetetaan vastaamaan kustannuksia

- Maksujen tulee kattaa laitoksen todelliset kustannukset ja rahoitustarpeet.
- Kustannusrakenne ja -taso vaihtelevat merkittävästi vesihuoltolaitosten välillä riippuen esimerkiksi yhdyskuntarakenteen tiiviyydestä, vedenhankintamahdollisuuksista ja jätevesien käsittelyn vaatimuksista.
 - Myös saman vesihuoltolaitoksen sisällä kustannukset voivat vaihdella eri alueilla.
 - Harvaan asutulla alueella yksikkökustannukset kiinteistöä kohden ovat suurempia kuin tiiviissä taajamassa.

Päätökset: talousarvio, investointiohjelma, maksut

Talouteen vaikuttavat monet tekijät

Vesihuoltolaitosten talouteen vaikuttavat monet seikat:

- liittyjämäärän, liittymisasteen ja vedenkulutuksen kehittyminen
- uus- ja saneerausinvestoinnit, korjausvelan määrä
- käyttökulujen kehittyminen
 - Käyttökulujen kehittymiseen vaikuttaa mm. omaisuuden kunto, sähkön ja materiaalien hinnan kehitys sekä vaatimusten kiristyminen.
- velan määrä
- yleinen korkotason kehittyminen
 - vaikuttaa lainanhoitokuluihin
- mahdollisten riskien toteutuminen
- tuloutus omistajalle
- vesihuoltolaitoksen maksut ja niistä saatavat tulot
- muut tulot

Päätökset: talousarvio, investointiohjelma, maksut

Vesihuollossa tarvitaan pitkäjänteistä taloussuunnittelua

- Maksukorotusten tulee olla asiakkaille kohtuullisia ja ne tulee toteuttaa hallitusti välttämällä suuria äkillisiä kertakorotuksia.
- Maksut perustuvat vesihuoltolaitoksen omaan tilanteeseen ja olosuhteisiin.
- Maksukehitystä suunnitellaan siten, että
 - tulot kattavat pitkällä aikajänteellä kaikki toiminnan kulut
 - toiminta on suunnitelmallista ja ennakoivaa
- Maksujen rakenteella varmistetaan kestävä talous siten, että otetaan huomioon:
 - perusmaksun ja käyttömaksun välinen suhde
 - liittymismaksun suuruus ja arvonalisäverokäytäntö
 - aiheuttamisperiaatteen mukaiset erot maksujen suuruudessa
 - aiheuttamisperiaatteen mukaiset teollisuusjätevesimaksut

**Korottamalla maksuja
tasaisesti vältetään
äkilliset kertakorotukset
ja varmistetaan
vesihuollon toimivuus.**

Päätökset: talousarvio, maksurakenne, maksut

Maksujen periaatteet

- Maksuilla pitää kattaa pitkällä aikavälillä vesihuoltolaitoksen kustannukset sekä uus- ja korjausinvestoinnit omaisuudenhallintasuunnitelman mukaisesti.
- Maksuihin saa sisältyä enintään kohtuullinen tuotto pääomalle.
- Maksujen tulee olla kohtuulliset ja tasapuoliset - tasapuolisuus ei kuitenkaan tarkoita tasamaksuja, vaan kustannusvastaavuuden noudattamista.
- Liittymis- ja perusmaksu ovat eri alueilla erisuuruisia, kun siihen on aihetta.
 - Esimerkiksi harvaan asutulla alueella verkoston rakentamisen kulut ovat korkeampia kuin tiiviisti rakennetulla alueella.
- Koska suurin osa kuluista on kiinteitä, perusmaksun osuus vesihuollon maksutuloista tulisi olla riittävän suuri.
- Tarpeen mukaan maksuilla edistetään veden säästäväistä käyttöä ja jäteveden määrän vähentämistä.

Päätökset: talousarvio, maksurakenne, maksut

**Maksuista päätettäessä
päädetään käytännössä
myös palvelutaso.**

**Oikein hinnoitellut
maksut turvaavat
palvelujen laadun ja
jatkuvuuden.**

Vesihuolto on keskellä isoja muutostoimia

- Ilmastonmuutos ja sen hillitseminen
- Väestö- ja yhdyskuntarakenteen muutokset
- Ikääntyvä infrastruktuuri ja kasvava saneeraustarve
- Digitalisaatio, automaatio ja tekoäly
- Kiertotalousratkaisut
- Taloudelliset paineet ja kustannusten hallinta
- Kiristynvä lainsäädäntö ja sääntely
- Vesihuoltokentän rakenteellinen uudistuminen
- Turvallisuusympäristön muuttuminen ja varautumisen kehittämisen tarve
- Osaajapula ja kilpailu työvoimasta
- Asiakkaiden odotusten ja palveluvaatimusten kasvu

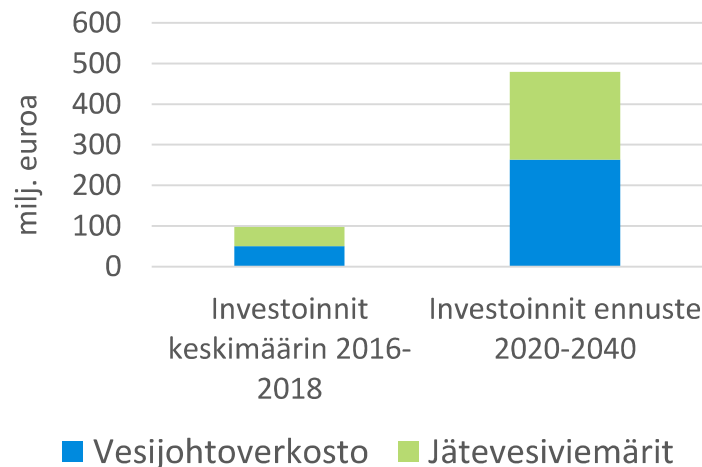
Vesihuollon infrastruktuuria rasittaa voimakkaasti kasvava korjausvelka

- Suomen vesihuoltoverkostosta suuri osa on rakennettu 1960 - 70 -luvulla, joten se on käyttöikänsä lopussa.
- Verkot muodostavat noin 80 % koko vesihuoltolaitoksen omaisuuden arvosta.
- Verkoston ohella myös muu vesihuoltoinfra, kuten jätevedenpuhdistamot, vesilaitokset, vesitornit ja pumppaamot ikääntyvät ja vaativat toimia.
- Verkostosaneerausten tarve on jatkossa Suomessa 4-5 -kertainen vuosien 2016-2018 tasoon nähden.

Päätökset: talousarvio, investointiohjelma, maksurakenne, maksut

Verkostosaneeraus
vuotuinen investointi ja
investointitarve

Päätöksenteon valintoja:

Investoidaan ja
ylläpidetään
riittävästi
=
parempi palvelutaso
asiakkaille

Matala ylläpito ja
investointitaso
=
riskitaso korkeampi,
heikompi palvelutaso
asiakkaille,
toimenpidetarve
kumuloituu

Mitä tapahtuu, mikäli vesihuoltoinfraa ei saneerata?

- Huonokuntoinen vesihuoltoinfra vaatii enemmän kunnossapitoa eli kunnossapidon vaatimat resurssitarpeet kasvavat
- Putkirikkojen ja niistä aiheutuvien vahinkojen riski kasvaa
 - katkot veden toimituksessa, paineen aleneminen
 - omaisuuden ja infrastruktuurin tuhoutuminen veden tulvimisen seurauksena
 - veden saastuminen
- Palvelut asiakkaalle heikkenevät ja alueen elinvoimaisuus kärsii
- Maaperään ja vesistöihin päätyy jätevesiä
- Kustannukset kasvavat
 - aiheutuneiden vahinkojen korvauskustannukset kasvavat
 - veden käsittelyn ja pumppauksen kustannukset kasvavat
 - äkillisten korjausten kustannukset kasvavat
- Saneerausvelka ei katoa, vaan jatkaa kasvuaan!

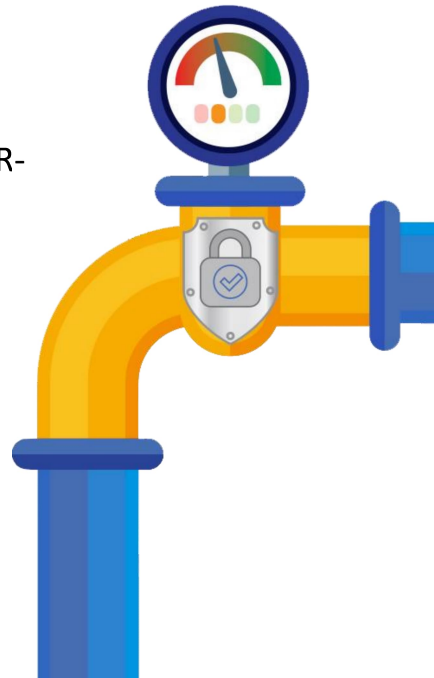
Päätökset: talousarvio, investointiohjelma, maksut, henkilöstömitoitus

Kuva: HSY

Turvallisuustilanne on muuttunut

- Riskien hallinta ja varautuminen vaativat aikaisempaa enemmän resursseja.
- Lainsäädäntö edellyttää riskienhallintaa
 - vesihuoltolain selvilläolovelvollisuus ja varautumissuunnitelma
 - terveydensuojelulainsäädännön velvoitteet talousveden tuotantoketjun riskienhallintaan
 - ympäristönsuojelulain ennaltavarautumisvelvoite ja siihen liittyen viemäroinnin ja jätevesien käsittelyn riskienhallinta
 - kyberturvallisuuslain riskienhallintavelvoite sekä CER-direktiivin velvoite riskinarviointiin ja häiriönsietokykyyn säädösten soveltamisalaan kuuluvilla vesihuoltolaitoksilla

**Ukrainan
vesihuolto-
laitosten
oppi:**

*"Venäjän hyökkäyssodan
alkaessa vesihuollon
järjestämistä olisi
auttanut ennalta
varautuminen erilaisiin
häiriötilanteisiin."*

Riskienhallinnalla ehkäistään häiriötilanteita

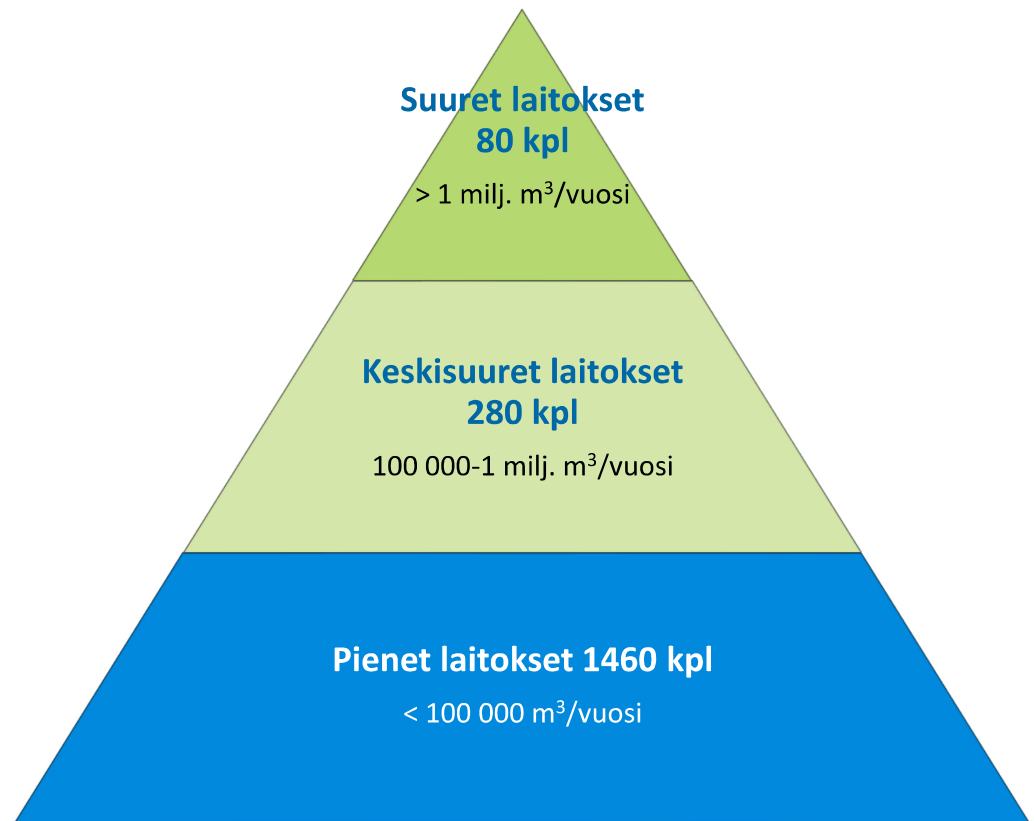
- Vesihuoltolaitoksen on oltava selvillä toimintaansa kohdistuvista vaaroista, jotta se voi riskienhallintatoimenpiteillä poistaa tai pienentää niiden vaikutuksia vesihuoltopalvelun jatkuvuuteen.
- Riskienhallintatoimenpiteet voivat olla
 - organisatorisia toimintatapoja
 - teknisiä ratkaisuja
 - vakuutuksia.
- Riskienhallintaan vaikuttavat vesihuoltolaitoksen omien toimintatapojen lisäksi myös palveluntarjoajat, kuntaorganisaatio, muut vesihuoltolaitokset, viranomaiset ja asiakkaat.

Huom! Vesihuoltolaitoksen riskienhallintaan ja varautumiseen liittyvät tiedot ovat luottamuksellisia!

Rakenteellista uudistumista tarvitaan

- 80 suurinta laitosta tuottavat lähes 80 % vesihuoltopalveluista.
- Useimmat vesihuoltolaitokset ovat kooltaan pieniä.
- Vesihuoltoalan pirstaleisuus, pieni laitoskoko ja siihen liittyvät heikot resurssit ovat vesihuoltoalan keskeinen haaste.
- Tiiviillä yhteistyöllä ja vesihuoltolaitoksia yhdistämällä vesihuoltolaitoksen toimintavarmuutta voidaan vahvistaa.

Kokokriteeri: Toimitettu vesi- tai käsitelty jätevesi m³/vuosi

Laitoksen koko vaikuttaa toimintaedellytyksiin

Asukaspohjaltaan 10 000 asukkaan vesihuoltolaitos

- mahdollistaa noin 7–10 hengen oman henkilöstön ja 5-6 hengen varallaoloringin
- resurssit ovat rajalliset toiminnan kehittämiseen ja toiminnan pitkäjänteiseen suunnitteluun
- varahenkilöiden puute aiheuttaa haasteen esimerkiksi lomien aikaisille järjestelyille
- Suomessa 80-90 vesihuoltolaitosta palvelee yli 10 000 asukasta

Asukaspohjaltaan 50 000 asukkaan vesihuoltolaitos

- henkilöstöä noin 35–45 henkeä
- mahdollistaa esihenkilö-, verkosto- ja laitosvarallaolon
- mahdollistaa erikoistumisen ja asiantuntijoiden palkkauksen
- resursseja toiminnan kehittämiseen ja urakehitysmahdollisuuksia
- suositeltava minimikokoluokka konsulttiselvityksen mukaan
- Suomessa 19 vesihuoltolaitosta palvelee yli 50 000 asukasta

Asukaspohjaltaan 100 000 asukkaan vesihuoltolaitos

- henkilöstöä noin 65–85 henkeä
- mahdollistaa esihenkilö-, verkoston- ja laitosvarallaolon
- toimintaa kyetään kehittämään prosesseina, mikä luo laatu- ja kustannusetuja
- mahdollisuus asiantuntijoihin ja myös muiden alojen erityisosaajien palkkaukseen
- Suomessa 7 vesihuoltolaitosta palvelee yli 100 000 asukasta

Yhteistyöllä tai yhdistymällä turvaa ja tehokkuutta

- Yhteistyö vesihuoltolaitosten välillä on keskeinen keino vastata alan haasteisiin, kuten henkilöstöpulaan ja toimintavarmuuden parantamiseen.
- **Sopimus pohjainen yhteistyö** veden myynnistä tai jäteveden käsittelystä on yleistä.
- Kuntien **yhteiset vesihuolto-organisaatiot** voivat vastata ylikunnallisesti joko kaikista vesihuoltopalveluista tai ovat tukkulaitoksia, jotka myyvät talousvettä tai käsittelevät jätevedet.
- **Operointiyhteistyössä** operoija vastaa maksua vastaan vesihuoltolaitoksen käytännön toiminnasta ja operoitava laitos vesihuoltoa koskevista päätöksistä ja investoinneista.
- **Häiriötilanne yhteistyöllä** vahvistetaan paikallisesti valmiutta keskinäiseen avunantoon häiriötilanteissa.
- Muita yhteistyön muotoja ovat mm. **yksittäisten palveluiden myynti, yhteiset hankkeet, yhteishankinnat ja tiedonvaihto.**

Päätökset: vesihuoltolaitosten väliset sopimukset, liiketoimintakauppa

Isompien toimintayksiköiden etuja

- Laajemmat henkilöstöresurssit ja erikoistuneempi osaaminen
- Riittävät varahenkilöresurssit ja mahdollisuus ammattimaiseen varallaoloon
- Kustannustehokkuus mittakaavaedun ja päällekkäisyyksien karsimisen myötä
- Alueellinen näkökulma ratkaisuihin
- Houkuttelevampi työpaikkana

Isompien toimintayksiköiden haasteita

- Raskas perustamisprosessi
- Toimintatapojen ja palvelutasojen yhtenäistäminen työlästä ja vaatii alkuinvestointeja
- Muutoksen myötä tarve taloutta ja maksuja koskeviin uudistaviin päätöksiin
- Yksittäisen kunnan tai vesiosuuskunnan jäsenen päätäntävalta kaventuu

Tietoa materiaalista

- Tämä kalvomateriaali on laadittu hankkeessa, jonka tavoitteena on tuottaa vesihuoltolaitosten käyttöön kuntapäätäjille suunnattua viestintämateriaalia. Materiaali julkaistiin ensimmäisen kerran kesällä 2025 ja päivitettyä elokuussa 2026.
- **Tausta**
 - Tavoitteena on edistää selkeää omistajaohjausta, varmistaa vesihuoltolaitosten taloudelliset toimintaedellytykset sekä henkilöstöresurssien määrä ja laatu.
 - Hankkeen koordinoinnista ja toteutuksesta vastasi Saijariina Toivikko, Vesilaitosyhdistys. Hankkeen sisällön laadintaan on osallistunut myös muu Vesilaitosyhdistyksen henkilöstö. Materiaalin ilmeen laati Eyeball Graphics/Mikko Jokinen. Kuvituskuvat: Unsplash.
 - Ohjausryhmä: Anna Arosilta-Gurvits, Salon Vesi; Jarmo Rämö, Riihimäen Vesi ja Ari Kaunisto, Järvenpään Vesi ja Etelä-Savon ELY-keskuksesta Jyrki Lammila ja Piia Kepanen sekä Vesilaitosyhdistyksestä Riku Vahala ja Eeva Hörkkö.
- Tämä materiaali on lyhennetty ja hieman muokattu versio laajemmasta vesihuoltolaitosten käyttöön ja omilla tiedoillaan täydennettäväksi tarkoitettusta materiaalista.
- Lisätietoja: Vesilaitosyhdistys, [vvv\(a\)vvv.fi](mailto:vvv(a)vvv.fi)

A young girl with blonde hair, wearing a dark one-piece swimsuit with a light-colored pattern, is running barefoot through a sprinkler in a grassy yard. She is smiling and looking to her left. A blue garden hose is connected to the sprinkler head on the grass. The background features a wooden fence and a dense line of green trees under a clear blue sky. The entire image has a blue color overlay.

Kiitos!